

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av 6 § lagen om teknologiska utvecklingscentralen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om teknologiska utvecklingscentralen ändras så att besvärshöjningsförbudet upphävs. Det skulle således bli möjligt att söka ändring i de

beslut som utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2003.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 6 § lagen om teknologiska utvecklingscentralen (429/1993) får ändring inte sökas genom besvär i beslut som utvecklingscentralen (dvs. Tekes) har fattat i finansieringsärenden. Paragrafen har i praktiken tolkats så att besvärshöjningsförbudet gäller samtliga beslut som utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden.

Möjligheten att söka ändring utgör en garanti för god förvaltning och hör till grundlagens allmänna principer. Rätten till att söka ändring har uttryckligen tryggats som en grundläggande rättighet. I 21 § grundlagen finns bestämmelser om rättsskydd. Enligt nämnda paragraf har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning skall tryggas genom lag. Tolkningen av 21 § grundlagen hänger i stor utsträckning ihop med tolkningen av artikel 6 i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. För att den allmänna lagbundenhetsprincipen inom förvaltningen skall kunna realiseras krävs

enligt 2 § 3 mom. grundlagen att man måste ha rätt att söka ändring i myndigheternas beslut.

För att lagen om teknologiska utvecklingscentralen skulle uppfylla kraven i den finska grundlagen bör 6 § i lagen om teknologiska utvecklingscentralen upphävas. Således föreslås att på de beslut som teknologiska utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden tillämpas i fråga om ändringssökande 34 § statsunderstödslagen (688/2001) då statsunderstödslagen är en allmän lag om behovsprövade statsunderstöd. Den finansiering som beviljas av teknologiska utvecklingscentralen indelas i företagsfinansiering (moment 32.20.40 *Bidrag till teknologisk forskning och utveckling* samt moment 32.20.83 *Lån för teknologisk forskning och utveckling* i budgetpropositionen för 2003) och forskningsfinansiering (moment 32.20.27 *Teknologisk forskningsverksamhet* i budgetpropositionen för 2003).

Företag och andra sammanslutningar beviljas företagsfinansiering i form av produktutvecklingsbidrag, produktutvecklingslån samt produktutvecklingslån i form av kapitallån. På produktutvecklingsbidraget tillämpas som en allmän lag statsunderstödslagen vars 34 § innehåller bestämmelser om ändringssökande. Enligt paragrafen får ändring i statsbidragsmyndighetens beslut inte sökas genom besvär. Rättelse i statsbidragsmyndighetens beslut får sökas av en part som är missnöjd med beslutet inom

30 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall riktas till den myndighet som fattat beslutet. Enligt 2 mom. får ändring i beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I fråga om produktutvecklingslån och produktutvecklingslån i form av kapitallån tillämpas däremot lagen om statens långivning och statsborgen (449/1988) som en allmän lag. När det gäller ändringssökande hänvisas i 2 § 2 mom. till statsunderstödslagen. Således tillämpas i fråga om ändringssökande bestämmelserna i statsunderstödslagen också på de lån som beviljas av teknologiska utvecklingscentralen. Bidrag kan beviljas även kommuner och i dessa fall tillämpas samma bestämmelser om ändringssökande som tillämpas på annan företagsfinansiering. Teknologiska utvecklingscentralen beviljar forskningsfinansiering för sådana forskningsanstalter, universitet och högskolor som omfattas av statens budgetekonomi. När teknologiska utvecklingscentralen beviljar organisationer som omfattas av statens budgetekonomi forskningsfinansiering existerar det inte någon rätt till att söka ändring eftersom sökanden och motparten är en och samma instans, nämligen staten. I finansutskottets betänkande med anledning av förslaget till statsunderstödslag (FiUB 9/2001 rd) framläggs en ståndpunkt att onödiga och grundlösa undantag från den allmänna lagstiftningen och överlappande bestämmelser måste så långt som möjligt undvikas. Finansutskottet konstaterade dessutom att när statsunderstödslagen har införts måste varje förvaltningsområde justera och göra en utvärdering av speciallagstiftningen om behovsprövade statsunderstöd. Onödig lagstiftning måste upphävas och bestämmelserna på övriga punkter samordnas i behörig grad. På de grunder som anförts ovan föreslås att 6 § lagen om teknologiska utvecklingscentralen upphävs.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga nämnvärda ekonomiska verkningar eller verkningar i fråga om organisation. Som följd av ändringen av bestämmelserna om

ändringssökande kommer troligtvis rättelseyrkanden och klagomål angående finansieringsbeslut att inlämnas. Den ökning av arbetsmängden som detta eventuellt medför kan skötas genom interna arrangemang vid teknologiska utvecklingscentralen utan att några tilläggsresurser behövs.

Genom den föreslagna ändringen utvidgas rätten att söka ändring i de beslut som teknologiska utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden markant, vilket å sin sida är ägnat att öka rättsskyddet. Samtidigt ändras lagen om teknologiska utvecklingscentralen så att den motsvarar kraven i grundlagen. Propositionen har inga direkta miljökonsekvenser.

3. Beredningen av propositionen

Handels- och industriministeriet tillsatte genom sitt beslut av den 21 november 2000 en arbetsgrupp med uppgift att bereda ett förslag till lagstiftning om finansiering av teknologisk forsknings- och utvecklingsverksamhet. Efter att arbetsgruppen hade slutfört sitt arbete överlämnade den en promemoria till handels- och industriministeriet (Handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 2/2002). I promemorian föreslås bland annat att besvärsförbudet skall ändras.

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid handels- och industriministeriet i samarbete med teknologiska utvecklingscentralen utgående från arbetsgruppens betänkande. Det fortsatta arbetet resulterade i ett beslut att föreslå att det skulle vara möjligt att söka ändring i samtliga beslut som teknologiska utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden i linje med de allmänna lagar som reglerar området.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2003. Rätten att söka ändring skall tillämpas på sådana beslut som teknologiska utvecklingscentralen fattar i finansieringsärenden efter att lagen har trätt i

kraft.

5. Lagstiftningsordning

Den föreslagna lagändringen innehåller inga sådana bestämmelser som skulle ingripa i de

grundläggande fri- och rättigheterna enligt grundlagen. Därför kan den föreslagna lagen stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om upphävande av 6 § lagen om teknologiska utvecklingscentralen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs

1 §
Genom denna lag upphävs 6 § lagen den 7
maj 1993 om teknologiska
utvecklingscentralen (429/1993).

2 §
Denna lag träder i kraft den 200 .
Denna lag tillämpas på de beslut som
teknologiska utvecklingscentralen fattar i
finansieringsärenden efter att lagen har trätt i
kraft.

Helsingfors den 18 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Sinikka Mönkäre*